

Dr. vitéz Szabó Pál : A m. kir. Erzsébet-tudományegyetem és irodalmi munkássága. Pécs, 1940. Nagy 8°. 4 + 290 l. + 1 l. + 1104 hasáb.

A pécsi Erzsébet Tudományegyetem 25 éves fennállása alkalmából most jelent meg a Dunántúl Pécsi Egyetemi Nyomda kitűnő nyomásában, a szerző kiadásában. A két kötetet magában foglaló hatalmas munka a szerzőnek, kit gyakran láttunk könyvtárunkban, a Széchényi Könyvtárban is, különösen annak folyóirat-osztályában búvárkodni, közel 10 évi gyűjtő- és kutatómunkálatai gyümölcsét foglalja össze.

Az I. kötet közel 300 oldalon át az Erzsébet-Tudományegyetem történetét ismerteti. Itt a trianoni sorsot látjuk leperegni. Az Erzsébet-egyetem sorsa a vérző, megcsonkított Magyarország sorsát kicsinyben tükrözteti vissza. Ezek az évek az egyetemalapítás, az egyetem kiépítésének legnehezebb évei, majd a kegyetlen trianoni béke utáni még nyomorúságosabb évek, amikor az Erzsébet-Egyetemnek nagy megpróbáltatás jutott osztályrészül és át kellett szenvednie a világháború földrengését, majd a Pozsonyból történt jogtalan kiutasítás, az átmeneti és új elhelyezkedés, a Trianon okozta nyomorúság minden gondját és baját. Többször volt megszüntetéséről szó. A nemzet sorsán aggódók féltő gonddal mérlegelték, hogy fenntartható lesz-e, vagy sem. E nehézségekkel szemben nagy erőfeszítések történtek. Bebizonyosodott, hogy az egyetem nagy hivatást teljesít a déli kultúrvégeken, fennmaradása a legfőbb kultúrérdek.

A legnehezebb viszonyok közt kifejtett gazdag irodalmi munkásság, melyet a szerző a II. kötetben tár elénk több mint 1100 hasábon át, természetes kiegészítése az I. kötetnek. A világtörténelem eddig legizgalmasabb korszaka és a legnehezebb viszonyok közt kifejtett gazdag irodalmi munkásság, a magyar élniakarásnak legfényesebb bizonyítéka. E második részben helyet foglalnak mindazok, akik az egyetemen voltak vagy vannak; közel 400 író. Az egyetemen jelenleg működő erőkn kívül tehát azok is, akik az Erzsébet-egyetemről más-hova kerültek (így pl. Bakay Lajos, Balás Károly, Császár Elemér, Herzog Ferenc, Imre József, Kornis Gyula, Kováts Ferenc, Kramár Jenő, Laky Dezső, Lukinich Imre, Melczer Miklós, Polner Ödön, Prohászka Lajos, Szent-Györgyi Albert, Thienemann Tivadar, Tuka Béla, Vári Rezső, Várkonyi Hildebrand, Veress Ferenc stb.), továbbá az elhúnytak (pl. Beck Soma, Bochkor Mihály, Degré Lajos, Falcsik Dezső, báró Fejérváry Géza, Heim Pál, Késmárky István, Hutyrá Ferenc, Kiss Albert, Lambrecht Kálmán, Payr Sándor, Rhorer László, Stráner Vilmos, Tolnai Vilmos, Velits Dezső, Weszely Ödön, Rutich Jenő, Vutkovich Sándor stb.) és az egyetem sok jónévű magántanára és tanársegéde, akik elszéledtek a szélrózsa minden irányába nemcsak

a csonka Hazába, de távoli világrészekbe is. E részben az írók életrajzai is érdekes adatokat nyújtanak. A szerző számos történeti adatot a professzorok életrajzában látott helyénvalónak előadni.

A munka adattárul szolgálhat, hasznos szolgáltatokat teljesíthet hosszú évekre bármely könyvtárban, tudományos intézetben, az egyetem barátainak és a tudományt kedvelők magánkönyvtáraiban is.

A Dunántúl Pécsi Egyetemi Nyomda rt. a hatalmas művet a legnagyobb pontossággal, gondossággal, alaposággal és olyan műgonddal hozta ki, mely párját ritkítja.

Bolti ára fűzve 32.— P, vászonkötésben aranynyomással 35.— P. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, XI., Horthy Miklós-út 25. I. 2. Y.